

Европска комисија и Азарбејџан потписали су заједничку декларацију о Јужном гасном коридору. Кавкаска република обавезала се да испоручи у ЕУ значајан обим гаса у дугорочној перспективи. Договоре са председником Алијевом шеф Европске комисије Барозо назвао је великим пробојем. Генерални директор Института за националну енергетику Русије Сергеј Правосудов поводом намера Бакуа и перспектива Набука који улази у Јужни коридор, суздржанији је у оценама. Декларацијама се цевовод не може попунити, примећује он.

„У ствари, ништа се није променило. Азарбејџан је још једном потврдио да ако Набуко изграде, он је спреман да му испоручује гас. Никакав комерцијални уговор није потписан. Гаспром има такав уговор са Азарбејџаном, и он се поштује. Једом речи, Набуко је и даље у истом положају. Бакинска декларација је пи-ар, повод да се подсети на себе, просто потписан је још један папир. Између осталог, Азарбејџан већ има много обавеза за испоруку гаса. А максимум који он може дати на тржиште је 15 милијарди кубних метара горива годишње. Подсећамо, пројектни капацитет Набука је 31 милијарду. Очигледно да за све Азарбејџан нема довољно гаса.“

Какве варијанте остају ЕУ да реши кључно питање осигурања сировина за свој главни пројекат Набуко? Мишљење Сергеја Правосудова:

„Како би се без проблема напунио цевовод, требало би потписати уговор са Ираном. Али Иран је земља изопштеница и са њом не желе да имају посла, како не би изазвали незадовољство Американаца. Постоји варијанта, пре теоријска, да се договоре са Туркменистаном. Али и овде има проблем. Треба градити гасовод преко дна Каспијског мора, а Иран, Туркменистан и Азарбејџан никако не могу да се договоре о његовом статусу, о зони поделе епиконтиненталног појаса. Уз то, Туркмени испоручују своје гориво Кини, Ирану и Русији. Те три земље, јасно, биће против Транскаспијског гасовода. Постоји још и проблем Турске, која покушава свој транзитни статус у Набуку да користи у политичке сврхе, конкретно за ступање у ЕУ. Једноставно не схватам како ће

Европска комисија успети да заобиђе све те подводне каменове. Зато се пројекат Јужни ток који се сматра конкурентом Набука реализује по плану. Сада је стадијум потписивања техничко-економских образложења и склапања уговора са потрошачима. Али најважније је што је извор сировина за њега познат! То су највеће у свету резерве природног гаса Русије.“

Јужни и Северни ток, Јужни коридор који осим Набука подразумева и гасовод ТГИ – Турска-Грчка-Италија и Трансјадрански гасовод. Сматра се да је сваки нови пројекат добар за енергетску безбедност Европе. Али да ли је тачан прорачун да ће у Европи расти потрошња плавог горива?

„Па наравно да је тачан! Гас је најчистије гориво са еколошке тачке гледишта. Уз то сопствена његова производња у Европи пада. Значи увоз ће расти, мада не невиђеним темпом, као у Кини. По мојим проценама, до 2020. године Европљанима ће бити потребно још најмање 150 милијарди кубних метара гаса годишње. Играма алтернативне енергетике такви задаци се не могу решити“, закључује директор Института за националну енергетику Русије Сергеј Правосудов.

Чини се да то у ЕУ очигледно схватају. Из Бакуа шеф Европске комисије Барозо се упутио у Ашхабад, где је преговарао са председником Туркменистана Бардимухамедовом. Резултат је скоро исти као и у Азарбејџану. Узајамне жеље за сарадњу, између осталог и у проблематичном пројекту гасовода преко дна Каспија, разговори о могућности испорука компримованог гаса, за шта, да приметимо, треба специјална инфраструктура и танкерска флота, намере да се потпише Протокол о намерама. У целини, скуп лепих жеља...

(Глас Русије)